

سوال

آیا دعای استفتاح را در آغاز هر دو رکعت نماز تراویح بخوانیم؟

پاسخ مفصل

الحمدلله.

بله. برای شما خواندن دعای استفتاح در آغاز هر دو رکعت از نماز تراویح و دیگر نمازهای نافله به دلیل عموم ادله مشروع است.

از دعاهایی که برای استفتاح نمازهای شب وارد شده است:

گفتن سه بار لا اله الا الله و گفتن سه بار الله اکبر.

- **الله أكبر کبیراً، والحمد لله کثیراً، وسبحان الله بكرة وأصیلاً** مردی از صحابه نمازش را با این استفتاح آغاز کرد پس پیامبر - صلی الله علیه وسلم - فرمود: **از آن شگفت‌زده شدم، درهای آسمان برایش گشوده شد.**

- **الحمد لله حمداً کثیراً طیباً مبارکاً فیه** (حمد و ستایش مخصوص الله است، حمدی بسیار و پاک و مبارک) که مردی دیگر نمازش را با آن آغاز کرد و رسول الله - صلی الله علیه وسلم - فرمود: **دوازده ملائکه را دیدم که از یکدیگر پیشی می‌گرفتند تا آن را بالا ببرند.**

- **اللَّهُمَّ لَكَ الْحَمْدُ أَنْتَ نُورُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَنْ فِيهِنَّ، وَلَكَ الْحَمْدُ أَنْتَ مَلِكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَنْ فِيهِنَّ، وَلَكَ الْحَمْدُ أَنْتَ الْغَنِيُّ وَالْغَنِيُّ حَقٌّ، وَالنَّارُ حَقٌّ، وَالسَّاعَةُ حَقٌّ، وَالنَّبِيُّونَ حَقٌّ، وَمُحَمَّدٌ حَقٌّ، اللَّهُمَّ لَكَ أَسْلَمْتُ، وَعَلَيْكَ تَوَكَّلْتُ، وَبِكَ آمَنْتُ، وَإِلَيْكَ أُنَبْتُ، وَبِكَ خَاصَمْتُ، وَإِلَيْكَ حَاكَمْتُ، أَنْتَ رَبُّنَا وَإِلَيْكَ الْمَصِيرُ، فَأَعْفُرْ لِي مَا قَدَّمْتُ، وَمَا أَخَّرْتُ، وَمَا أَسْرَرْتُ، وَمَا أَعْلَنْتُ، وَمَا أَنْتَ أَعْلَمُ بِهِ مِنِّي، أَنْتَ الْمُقَدِّمُ، وَأَنْتَ الْمُؤَخِّرُ، أَنْتَ إِلَهِي، لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ، وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِكَ .**

یعنی: الهی حمد از آن توست که تو نور آسمان‌ها و زمینی و هر چه در آنهاست و حمد شایسته‌ت توست که تو قیم آسمان‌ها و زمینی و هر چه در آنهاست و حمد شایسته‌ت توست که تو پادشاه آسمان‌ها و زمینی و هر چه در آنهاست و حمد شایسته‌ت توست، تو حقی و وعده‌ات حق است و سخنت حق است و دیدارت حق است و بهشت حق است و دوزخ حق است و

قیامت حق است و پیامبران حقاند و محمد حق است. خداوندا تسلیم تو شدم و بر تو توکل کردم و به تو ایمان آوردم و به تو روی آوردم و برای تو و با کمک تو مخاصمه و مجادله کردم و به نزد تو داوی آوردم. تو پروردگار مایی و بازگشت به سوی توست، پس هر آنچه از پیش فرستادم و هر آنچه از پس خواهم فرستاد و هر آنچه پنهان ساختم و هر آنچه آشکار ساختم و هر آنچه تو بیشتر از من به آن آگاهی را بیمارز، تو پیش اندازنده‌ای و تو به تاخیر اندازنده‌ای تو معبود منی که معبودی جز تو نیست و نیرو و توانی نیست جز از سوی تو.

- اللَّهُمَّ رَبَّ جِبْرِيلَ وَمِيكَائِيلَ وَإِسْرَافِيلَ فَاطِرَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ عَالِمَ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ أَنْتَ تَحْكُمُ بَيْنَ عِبَادِكَ فِيمَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ اهْدِنِي لِمَا اخْتَلَفَ فِيهِ مِنَ الْحَقِّ بِإِذْنِكَ إِنَّكَ تَهْدِي مَنْ تَشَاءُ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ

یعنی: الهی ای پروردگار جبرئیل و میکائیل و اسرافیل، ای پدید آورنده آسمان‌ها و زمین، ای دانای غیب و عیان، تو در میان بندگانت درباره آنچه اختلاف کردند داوری می‌کنی، مرا به اذن خودت درباره حقی که درباره‌اش اختلاف کرده‌اند راهنمایی کن، تو هر کس را بخواهی به راه راست هدایت می‌کنی.

- گاه ده بار تکبیر می‌گفتند و ده بار الحمدلله و ده بار تسبیح و ده بار لا اله الا الله و ده بار استغفرالله و می‌فرمود: اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي، وَاهْدِنِي، وَارْزُقْنِي، وَعَافِنِي (خداوندا مرا بیمارز و هدایت کن و روزی ده و عافیت عطا کن) و ده بار می‌فرمود: اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ الضَّيْقِ يَوْمَ الْحِسَابِ (خداوندا از تنگنای روز حساب به تو پناه می‌برم).

- سه بار الله اکبر و سپس ذُو الْمَلَكُوتِ وَالْجَبْرُوتِ وَالْكَبْرِيَاءِ وَالْعِظْمَةِ .

نگا: صفة صلاة النبي اثر علامه آلبنانی (۹۴ - ۹۵).